

Sygnatura akt I ACa 1302/14

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Fijałkowska

Sędziowie: SSA Jerzy Geisler /spr./

SSO Alina Szymanowska /del./

Protokolant: **insp. ds. biurowości K. K. (1)**

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2015 r.

na rozprawie

sprawy z wniosku **C. M.**

z udziałem (...) **K. K. (2)** oraz (...) **M. F.**

o uchylenie ubezwłasnowolnienia

od postanowienia Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 17 września 2014 r., sygn. akt I Ns 217/13

postanawia:

1. **oddalić apelację ;**

2. **zasądzić od Skarbu Państwa ((...)) na rzecz radcy prawnego P. C. kwotę 221,40 zł tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

A. Szymanowska E. Fijałkowska J. Geisler

I ACa 1302/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca C. M. wniósł o uchylenie orzeczonego w stosunku do niego ubezwłasnowolnienia całkowitego.

W toku postępowania pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał wniosek o uchylenie orzeczonego ubezwłasnowolnienia całkowitego ewentualnie o zmianę ubezwłasnowolnienia całkowitego na częściowe.

Opiekun prawny wnioskodawcy wniósł o oddalenie wniosku.

Prokurator wniósł o oddalenie wniosku.

Postanowieniem z dnia 17.09.2014 r. (...) wniosek oddalił i orzekł o kosztach postępowania. Ustalenia faktyczne i podstawy prawne rozstrzygnięcia Sąd przedstawił na kartach 62-63.

Powyższe rozstrzygnięcie oparte zostało na następujących ustaleniach faktycznych.

Prawomocnym postanowieniem z 15.12.2004 r. (...)W.. W sprawie I Ns 69/04 ubezwłasnowolnił całkowicie z powodu choroby psychicznej – schizofrenii przewlekłej C. M. urodzonego (...)

Postanowieniem z 17.12.2013 r. (...) w sprawie (...) ustanowił opiekunem prawnym wnioskodawcy K. K. (2).

Postanowieniem z 22.02.2013 r. (...)w sprawie(...)oddalił wniosek C. M. o uchylenie ubezwłasnowolnienia. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wnioskodawca wymaga w dalszym ciągu pomocy w prowadzeniu swoich spraw. Nadto jego stan zdrowia nie uległ poprawie, a wręcz przeciwnie, od momentu złożenia wniosku o uchylenie ubezwłasnowolnienia uległ on dalszemu pogorszeniu.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu postanowieniem z 13.06.2013 r. w sprawie I ACa 433/13 oddalił apelację wnioskodawcy. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny podkreślił, że nie było podstaw do uznania, że stan zdrowia wnioskodawcy uzasadniał uchylenie ubezwłasnowolnienia bądź do zmiany ubezwłasnowolnienia całkowitego na częściowe.

Wnioskodawca cierpi na schizofrenię przewlekłą. Jego stan zdrowia i sposób funkcjonowania nie uległ zmianie. W dalszym ciągu mieszka w (...)w S. i wymaga pomocy osób drugich, w szczególności nadzoru nad leczeniem psychiatrycznym. Nie ma poczucia własnej choroby psychicznej, zaś odstawianie w przeszłości przez niego leków skutkowało nawrotami objawów psychotycznych, co mogło stwarzać zagrożenie dla otoczenia jak i jego samego. Obecnie leki podawane samu w płynach, wcześniej bowiem je wypluwał. Dokucza personelowi i pensjonariuszom ośrodka, nie może znaleźć porozumienia z innymi.

Na rozprawie w dniu 12.09.2014 r. wnioskodawca w trakcie przesłuchania stwierdził, że był chory na encefalopatię wrodzoną. Aktualnie uważa, iż nie jest chory. Obecnie jest pod opieką psychiatry C. J.. W (...)w S. zajmuje pokój czteroosobowy. Czuje się jednak jak w więzieniu. Uważa, że pracownicy (...) znęcają się nad nim psychicznie. Chodzi sam do sklepu, sam dba też o higienę. Wnioskodawca podał, że posiada mieszkanie spółdzielcze przy ulicy (...) w Z., jednakże nikt w nim nie mieszka i nie opłaca rachunków. Wyraża chęć uczęszczania do szkoły w P., gdyż obiecał swojej matce, że ukończy szkołę średnią.

Wnioskodawca dwukrotnie wyjechał na święta do swojej babci i cioci bez zgody personelu ośrodka.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności opinii wydanych przez biegłych sądowych z dziedziny psychiatrii – K. W. i psychologii – J. P., a także zeznań opiekuna prawnego wnioskodawcy K. K. (2) oraz zeznań samego wnioskodawcy wynika jednoznacznie, że stan zdrowia wnioskodawcy nie uległ poprawie w stopniu umożliwiającym uchylenie ubezwłasnowolnienia bądź też jego zmiany na ubezwłasnowolnienie częściowe. W dalszym ciągu istnieje u wnioskodawcy stan chorobowy, który był podstawą orzeczenia wobec niego ubezwłasnowolnienia całkowitego. W obecnym stanie zdrowia C. M. nie jest zdolny do samodzielnego kierowania swoim postępowaniem, ani podejmowania jakichkolwiek czynności prawnych. Wnioskodawca nie ma wglądu w swoją chorobę, dlatego też nie byłby on w stanie samodzielnie funkcjonować. Wymaga całodobowej opieki osób drugich, w szczególności nad leczeniem psychiatrycznym.

Fakt, że wnioskodawca dba o higienę osobistą oraz to, że samodzielnie potrafi zrobić drobne zakupy nie uzasadnia jeszcze wniosku, że jest on w stanie zadbać w sposób prawidłowy o swoje sprawy. Zebrany materiał dowodowy nie nasuwa żadnych wątpliwości co do bezzasadności złożonego przez wnioskodawcę wniosku.

Postanowienie z dnia 17.09.2014 r. zaskarżył apelacją wnioskodawca. Skarżący rozstrzygnięciu zarzucił:

- naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP przez pozbawienie wnioskodawcy prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia jego sprawy.

- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 554¹ § 1 kpc przez jego niezastosowanie,

- naruszenie art. 559 § 1 kpc przez jego niezastosowanie,
- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 13 § 1 kc przez bezpodstawne przyjęcie, że nie odpadła przesłanka ubezwłasnowolnienia w postaci choroby psychicznej wnioskodawcy,
- naruszenie przepisów procesowych, tj. art. 233 i 328 § 2 kpc przez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego i błędne ustalenia faktyczne spowodowane oparciem rozstrzygnięcia na nierzetelnych opiniach biegłych.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie ubezwłasnowolnienia całkowitego albo jego zamianę na ubezwłasnowolnienie częściowe ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji wraz ze stosownym rozstrzygnięciem o kosztach procesu. – k. 69-72

Prokurator wniósł o oddalenie apelacji. – k. 99

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest rozstrzygnięciem prawidłowym. Sąd Apelacyjny uznaje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy za prawidłowe i przyjmuje je za własne. Podziela też wywody prawne, które były podstawą zapadłego rozstrzygnięcia.

Wobec postawienia w apelacji zarówno zarzutów naruszenia prawa materialnego jak i procesowego dotyczącego ustaleń faktycznych zauważyć trzeba, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd I instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń. (zobacz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26.03.1997 r., II CKN 60/97 – OSNIC 1997/9/128).

Powyższe rodzi konieczność rozpoznania w pierwszym rzędzie zarzutów naruszenia prawa procesowego zmierzających do zakwestionowania stanu faktycznego.

Skarżący upatruje naruszenia przepisów prawa procesowego w oparciu rozstrzygnięcia na wadliwych opiniach biegłych oraz bezzasadnym oddaleniu wniosku o przeprowadzenie kolejnego dowodu z opinii biegłych sądowych – psychiatry i psychologa.

W ocenie Sądu Apelacyjnego żaden z tych zarzutów nie okazał się zasadny.

Zastrzeżenia zgłoszone do opinii biegłych – J. P. i K. W. nie są uzasadnione. W sposób właściwy sformułowana została teza dowodowa, na którą odpowiedzi mieli udzielić biegli. – k. 22v W zakresie ustaleń co do stanu zdrowia wnioskodawcy odpowiadała ona w pełni wymogom z art. 554¹ § 1 kpc. Niewątpliwie ustalenia co do aktualnego stanu zdrowia C. M. miały kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Obie opinie zostały sporządzone w sposób jasny i czytelny. Wskazano w oparciu o jakie materiały i badania poczyniono niezbędne ustalenia co do stanu zdrowia wnioskodawcy i jaki miało to wpływ na wnioski końcowe, które w opinii biegłych przemawiały za utrzymaniem ubezwłasnowolnienia całkowitego.

Oczywiście błędny jest pogląd, że biegli wydający opinię, przed jej wydaniem nie powinni zapoznawać się z dotychczasową historią choroby i pozostałym materiałem zebrany w sprawie. Zadaniem biegłych nie było weryfikowanie dotychczasowej diagnozy co do choroby wnioskodawcy i to w całkowitym oderwaniu od zebranych

materiałów. To, iż u C. M. rozpoznano schizofrenię przewlekłą i od szeregu lat w związku z tym schorzeniem jest leczony, a także iż ta choroba była podstawą orzeczenia ubezwłasnowolnienia całkowitego jest bezsporne.

Dotychczasowy sposób leczenia oraz osiągnięte wyniki musiały mieć istotny wpływ na wnioski końcowe opinii.

Zarzut, że badanie wnioskodawcy trwało zbyt krótko nie jest uzasadniony, gdyż skarżący nie wyjaśnił w jaki sposób czas trwania badania wpłynął negatywnie na wnioski końcowe opinii.

Z powyższego wynika, że zastrzeżenia skarżącego odnośnie przeprowadzonych w sprawie opinii biegłych nie były zasadne.

To z kolei prowadzi do wniosku, że nie zachodziła potrzeba przeprowadzenia kolejnego dowodu z innych biegłych – psychiatry i psychologa. Oddalenia tego wniosku dowodowego przez Sąd I instancji było słuszne.

W toku postępowania przed Sądem I instancji nie doszło do naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP przez pozbawienie wnioskodawcy prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia jego sprawy. To, iż nie wszystkie zgłoszone przez wnioskodawcę wnioski zostały uwzględnione nie oznacza, że doszło do naruszenia jego praw w postępowaniu. Decyzje Sądu Okręgowego w tym zakresie okazały się trafne.

Materiał dowodowy nie dawał podstaw do uznania, że stan zdrowia skarżącego uległ poprawie w takim stopniu, aby mogło dojść do uchylenia ubezwłasnowolnienia całkowitego bądź do zmiany ubezwłasnowolnienia całkowitego na częściowe. Wnioskodawca nadal musi być pod stałą opieką ze względu na własne bezpieczeństwo i nie jest w stanie funkcjonować bez stałego nadzoru. Zarzut naruszenia prawa materialnego w postaci art. 13 § 1 kc nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd oddalenie wniosku okazało się zasadne.

W związku z powyższym apelację wnioskodawcy oddalono. – art. 385 kpc.

Z uwagi na reprezentowanie wnioskodawcy przez pełnomocnika z urzędu, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 22³ ust. 1 ustawy z 6.07.1982 r. o radcach prawnych zasądził na jego rzecz od Skarbu Państwa ((...)) kwotę 221,40 zł, ustaloną na podstawie § 6a ust. 1 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, powiększoną o stawkę podatku VAT.

SSO / del. / A. Szymanowska SSA E. Fijałkowska SSA J. Geisler

--	--	--